

**ФОНДАЦИЈА
ЗА РАЗВОЈ НА
ПОКАЛНАТА
ЗАЕДНИЦА**

**LOCAL
COMMUNITY
DEVELOPMENT
FOUNDATION**

**Стратешка програма за работа
2016-2018**

Фондација за развој на локалната заедница – Штип

Содржина:

Историјат, сфери на дејствување и активности на Фондацијата за развој на локалната заедница - Штип	3
Мисија	5
Визија	5
Организациска структура на ФРЛЗ	6
Анализа на политички, економски, социјални и легислативни фактори	7
Матрикс: Анализа на политички, економски, социјални и легислативни фактори.....	8
Анализа на силни страни, слабости, можности и закани (SWOT)	9
Матрикс: Анализа на силни страни, слабости, можности и закани (SWOT)	11
Анализа на засегнати страни	12
Матрикс: Анализа на засегнати страни.....	13
Рамка на компетитивни вредности	14
Матрикс: Рамка на компетитивни вредности.....	15
Стратешки цели на ФРЛЗ за периодот 2016-2018	16

ИСТОРИЈАТ, СФЕРИ НА ДЕЈСТВУВАЊЕ И АКТИВНОСТИ НА ФОНДАЦИЈАТА ЗА РАЗВОЈ НА ЛОКАЛНАТА ЗАЕДНИЦА – ШТИП

Фондацијата за развој на локалната заедница – Штип (ФРЛЗ) е прва фондација за заедницата во Република Македонија. Основана во 2006 година како правен наследник на Центарот за поддршка на НВО Штип, фондацијата своите активности примарно ги базира во градот Штип, но настојува да го прошири своето влијание низ Република Македонија. Воедно, фондацијата има проектна соработка и надвор од Република Македонија, на прашања од значење за нејзниот централен мандат.

Како фондација посветена на заедницата ФРЛЗ дејствува во секторите: децентрализација, добро управување, владеење на правото, лобирање и застапување, човекови права, транспарентност и отчетност, промоција на филантропија.

Во рамките на сферите на дејствување, ФРЛЗ има воспоставено и негува добра соработка со граѓанските организации во Република Македонија, со локалните, но и националните институции, бизнис заедницата и медиумите. Во промоцијата на принципите и доброто владеење на правото и доброто управување организацијата соработува со повеќе домашни и странски партнери. Активностите на фондацијата се насочени кон користа на граѓаните, граѓанските организации, локалните и државните институции, бизнис секторот, активните млади лица, медиумите и донаторите.

Фондацијата делува во согласност со својата мисија и визија преку организација на јавни настани, спроведување истражувања и анализи, дистрибуција на информации, организирање на дебати, обуки и консултации (лобирање и застапување, стратешко планирање, финансиско работење на граѓанските организации, управување со граѓански организации, менаџирање на проекти, децентрализација, неформално образование, евалуација, човекови права, младински активизам).

За успешното исполнување на својата мисија и визија фондацијата соработува и е дел од повеќе мрежи на фондации за заедниците, како мрежата Transatlantic Community Fund Network (TCNF), како и Фондации за заедниците кои објавуваат информации за работата на Фондации на заедниците од светот.

За време на своето постоење ФРЛЗ има иницирано повеќе успешни програми: програма за градење на институционални капацитети; програма за партнерства во заедницата и локалната демократија; како и програма за филантропија. Меѓу успешните активности на ФРЛЗ треба да се наведат и обуките: обука за нови медиуми и интернет активизам (во рамките на Проектот на USAID за граѓанско општество); обука за пишување CV и мотивационо писмо за невработени млади луѓе од општина Штип; како и обука за лидерство и тимска работа.

Во насока на емапација на младите е иницијацијата на проектот „Младинска банка Штип“, која има за цел да ги стимулира младите од општина Штип да се вклучуваат во иницијативи за унапредување на сите сфери од општествениот живот. Во рамки на иницијативите за развивање на соработката со локалната самоуправа и зајакнувањето на процесите на децентрализацијата, ФРЛЗ работеше на развивање на методологија за распределба на средства од општинските буџети. ФРЛЗ учествуваше како локален партнер на кампањата „Стави точка на насилството врз жените и девојчињата“, поддржувана од Делегацијата на ЕУ и ООН. Фондацијата исто така беше дел од националниот форум „Граѓански ангажман и волонтирање“, во сегментот “Social Change Market”, во рамките на програмата Civica Mobilitas.

Фондацијата за развој на локалната заедница – Штип и во идниот период ќе продолжи да дејствува како активен партнер на граѓаните, граѓанските институции и локалните и централните власти во промоцијата и реализацијата на принципите на владеење на правото, добро владеење, транспарентност и отчетност, промоција и заштита на човековите права и граѓанско учество во процесите на креирање и имплементација на политики на локално и национално ниво.

Клучниот фокус на ФРЛЗ за следниот плански период ќе биде зголемувањето на влијанието на граѓанскиот сектор во процесот на креирањето и имплементацијата на јавни политики, како и зголемување на одговорноста на граѓаните во решавањето на локалните проблеми. Дополнителен ангажман ќе биде посветен на зголемувањето на учеството на младите во процесите на носење на одлуки на локално ниво. Предизвикот лежи во ефективното вклучување на граѓаните во процесот на креирање на јавните политики и нивната доследна имплементација.

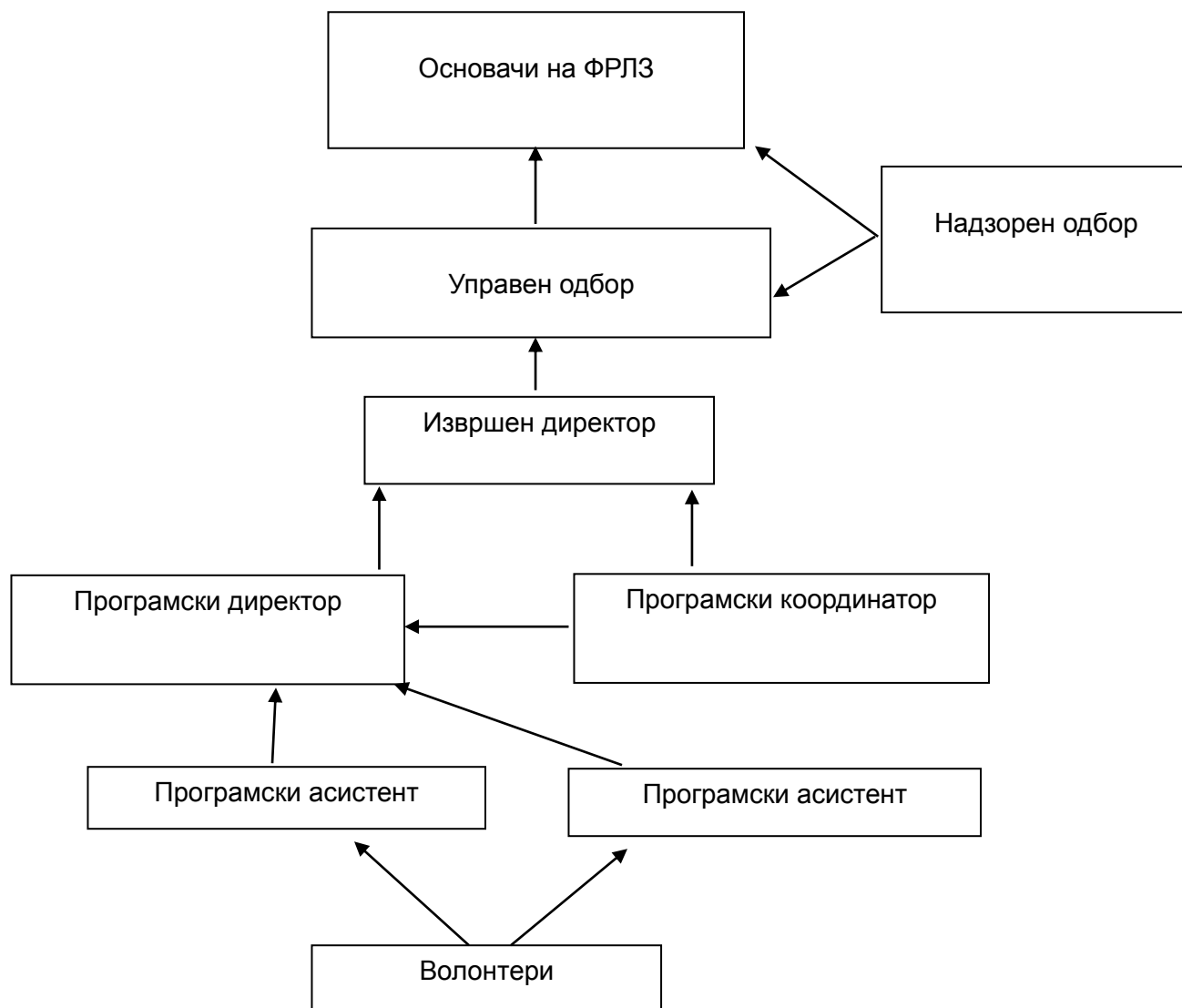
МИСИЈА

Ефективно учество на граѓаните во креирање јавни политики и нивна доследна имплементација

ВИЗИЈА

ФРЛЗ е водечка организација, тимски ориентирана со зајакнати човечки капацитети, финансиски стабилна, национално препознатлива и етаблирана како значаен партнер на меѓународни проекти.

ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА НА ФРЛЗ

АНАЛИЗА НА ПОЛИТИЧКИ, ЕКОНОМСКИ, СОЦИЈАЛНИ, И ЛЕГИСЛАТИВНИ ФАКТОРИ

Надворешната средина во која работи ФРЛЗ наметнува значителни предизвици. Некои од позначајните ги вклучуваат силната поларизација на општеството, партизизацијата на граѓанскиот сектор, генерално лошата економска состојба и високата стапка на невработеност, особено невработеноста на младите, што води до висока стапка на миграција и генерална апатичност на граѓаните. Во таа смисла, недостатокот од институционален дијалог влијае на зголемената недоверба помеѓу институциите и граѓанското општество, дополнително отежнувајќи ја работата на организациите од граѓанскиот сектор.

Работата на ФРЛЗ се финансира со донаторска поддршка. Во Република Македонија нема локални донатори, и корпоративната филантропија е неразвиена. Средствата што државата ги издвојува за поддршка за граѓанскиот сектор се незначителни, додека во процедурите за доделување средства за граѓанскиот сектор недостасува стандардизација и транспарентност. Дополнително, постои недостаток од средства наменети за промоцијата на младите како релеватни актери за општествениот развој. Соработката со институциите на локалната самоуправа во најголем дел од случаите е декларативна, при што забележителна е воздржаноста на овие институции за вклучување на граѓанските организации во процесите на креирање и имплементација на политики. Донаторската регулатива бележи раст на комплексност во изминатиот период и тоа претставува дополнителна несигурност и предизвик во работата на организацијата.

Политичкото инфилтрирање во прашањата на егзистенцијата, растечката емиграција, особено на младите и образовани кадри (brain drain), како и апатијата во поглед на граѓанскиот активизам влијае како отежнувачки фактор за работата на организациите од граѓанскиот сектор. Постои извесно подобрување во поглед на законската рамка за работа на граѓанските организации (особено по донесувањето на Законот за здруженија и фондации во 2010 година), но сè уште постојат бројни правни проблеми кои се испречуваат како предизвици во функционирањето на организациите од граѓанскиот

сектор. Честата промена на легислативата, како и нефункционалниот закон за волонтерство, нестимулативната даночна политика за граѓанските организации, придонесуваат за спориот раст бројот на организации од граѓанскиот сектор, што е особено видливо во Источниот регион.

МАТРИКС: АНАЛИЗА НА ПОЛИТИЧКИ, ЕКОНОМСКИ, СОЦИЈАЛНИ, И ЛЕГИСЛАТИВНИ ФАКТОРИ

ПОЛИТИЧКИ Партизација Елитизам Недостаток на институционален дијалог Недоверба помеѓу институции и граѓанско општество Комплицирани донаторски политики	ЕКОНОМСКИ Нема домашни донатори Нефункционални даночни олеснувања Нема корпоративна филантропија Недостаток на средства наменети за млади
СОЦИЈАЛНИ Миграција Апатичност Поврзаност на политичката ориентација со прашањето на лична егзистенција Недостиг од ГО во Источниот регион	ЛЕГИСЛАТИВНИ Честа промена на легислативата Нефункционален закон за волонтерство

АНАЛИЗА НА СИЛНИ СТРАНИ, СЛАБОСТИ, МОЖНОСТИ И ЗАКАНИ (SWOT)

ФРЛЗ е извонредно стабилна организација која располага со адекватни човечки ресурси за исполнување на предвидените иницијативи и остварување на својата мисија и визија. Долгогодишното искуство на работа во сферата на унапредување на граѓанското општество и примената на принципите на демократијата и доброто владеење во Република Македонија, како и експертизата за различните проблеми кои се врзани за оваа сфера придонесуваат за препознатливоста на ФРЛЗ во локални и национални рамки. Континуитетот во работата на компактниот тим кој го сочинува јадрото на организацијата ја обезбедуваат стабилноста на нејзиното делување. Фондацијата низ годините успеа да изгради импресивно резиме кое продолжува да се надградува преку соработката со низа нови партнери од земјата и регионот. Ентузијазмот за вклучување во активностите на ФРЛЗ кај волонтерите ја олеснува реализацијата на активностите и овозможува ширење на мрежата на соработници на Фондацијата.

Како клучни слабости во работењето на ФРЛЗ можат да се констатираат недостатокот од соодветен канцелариски простор за олеснето организирање и функционирање на Фондацијата, како и недостатокот од превозно средство што ја ограничува мобилноста на тимот. Недоволната систематизација, како и нессодветната распределба на обврските меѓу членовите на тимот го отежнува адекватното функционирање на организацијата. Овде треба да бидат забележани и недостатокот од ненаменски средства и проблемите со ангажирање на нов персонал и малите можности за ангажирање на волонтери во реализацијата на активностите на Фондацијата.

Недоволната промоција на иницијативите и активностите на Фондацијата, недоволно развиената веб страница, како и недостатокот од стратегија за односи со јавноста често ја става ФРЛЗ на маргините на медиумската покриеност и видливост во рамките на граѓанското општество. Слабата соработка со институциите на системот како импликација ја има недоволната вклученост во институционалниот дијалог при креирање на јавните политики.

Иако организацијата е активна на локално и национално ниво, сепак, не се реализираат

потенцијалите за ангажман надвор од Република Македонија. Делумно причина за, а делумно последица од оваа состојба е недостатокот од лобирање во меѓународните структури. Дополнително, констатирано е дека недостасува дефинирање на програма за активности за младите и во таа насока насочување на доволно енергија на филантропски активизам, особено во поглед на Младинската банка.

Како можности кон кои беа констатирани во SWOT анализата, а кон кои ФЛРЗ треба да го насочи својот развој во идниот период се проектите на регионално ниво со партнерски институции надвор од Македонија, кои ќе овозможат продлабочување на соработката со други граѓански организации, размена на искуства и добри практики, како и етаблирање на ФЛРЗ во областа на граѓанските организации на заедницата. Евентуалната промена на политичката ситуација во Република Македонија се претставува како уште една можност за унапредување на соработката со институциите на системот. Дополнително, ФРЛЗ има силна позиција како единствена јака граѓанска организација во Источниот регион што претставува дополнителна можност за заголемување на средствата од донации и зголемени можности за ангажирање на волонтери во рамки на активностите на организацијата. Советите на млади претставуваат уште една можност за развивање на капацитетите на ФЛРЗ во сферата на младинската партиципација во граѓанското општество. Во таа насока, искористување на потенцијалите на програмата Erasmus+ во сферата на проекти посветени на млади претставува можност кон која треба да бидат насочени активностите на ФРЛЗ во иднина.

Заканите за адекватно функционирање и развивање на ФРЛЗ пред сè се однесуваат на продолжената политичка нестабилност на земјата, честите избори и политички притисоци со кои се соочуваат граѓанските организации посветени на проблемите на транспарентноста, доброто владеење и развивањето и примената на принципите на демократијата. Во таа насока, политизацијата и партизацијата на граѓанскиот сектор, поточно граѓанските организации и медиумските кампањи за рушење на имиџот на одредени граѓански организации се јавуваат како дополнителна закана за успешното дејствување на Фондацијата во рамки на граѓанското општество. Честите промени на легислативата, но и економската криза во Европа како своја импликација имаат заострување на донаторските процедури и донаторска централизација, што се постави

како уште закана за функционирањето на ФРЛЗ.

МАТРИКС: АНАЛИЗА НА СИЛНИ СТРАНИ, СЛАБОСТИ, МОЖНОСТИ И ЗАКАНИ (SWOT)

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБОСТИ
Институционален грант	Простор (канцеларија)
Препознатливост	Немање автомобил
Човечки капацитети	Недоволна систематизација
Искуство	Недоволна промоција
Експертиза	Веб страница
Техничка опрема	Распределба на обврски
Континуитет	Недостаток на институционална меморија (процедури)
Стабилност	Односи со јавност
Компактен тим	Нов персонал
Нови партнери	Обуки
Резиме на организацијата	Малку можности за вклучување на волонтери
Зголемен буџет	Недостаток од програма/активности за млади
Постојење на волонтерски интерес	Слаба соработка со институциите на власта
Ентузијазам	Немање на ненаменски средства
Регионална канцеларија на НМСМ (членка на Европски младиснки форум)	Не се насочува доволно енергија он промовирње на филантропија (Младинска банка)
	Недоволна активност на регионално ниво (надвор од Македонија)
	Немање на лоби поддршка во

	меѓународни структури Комплицирано име (акроним).
МОЖНОСТИ Регионални проекти Промена на власта Силна позиција како единствена јака ГО во Источниот регион Зголемување на донации Можности во рамки на програмата Еразмус + Волонтерски интерес Совети на млади	ЗАКАНИ Чести избори Политички притисоци Заострување на донаторски процедури Донаторска централизација Политизација/партизација на граѓанскиот сектор (ГО) Лош имиџ на граѓанските организации (ГО)

АНАЛИЗА НА ЗАСЕГНАТИ СТРАНИ

Анализата на засегнатите страни се однесува на степенот на засегнатост и обемот на влијание на различните фактори врз развојот на граѓанското општество. Во овој случај анализата покажа дека постои дискрепанција помеѓу засегнатоста на одредени актери и обемот на влијание врз испитуваната сфера. Се покажа дека граѓанските организации, младите и припадниците на маргинализирани групи, кои се високо засегнати актери, но имаат релативно ниско влијание врз процесите на развој на граѓанското општество. Од друга страна, очекувано, во групата со висока засегнатост и високо влијание се издвоија националните институции, образовните институции (училиштата) и граѓаните. Во групата на ниска засегнатост и ниско влијание детектирани беа месните и урбаните заедници, како и партнерските организации од граѓанскиот сектор. Последната група со ниска засегнатост, а високо влијание ги посочи донаторите, локалните самоуправи, медиумите, политичките партии, како и релевантните чинители од бизнис секторот.

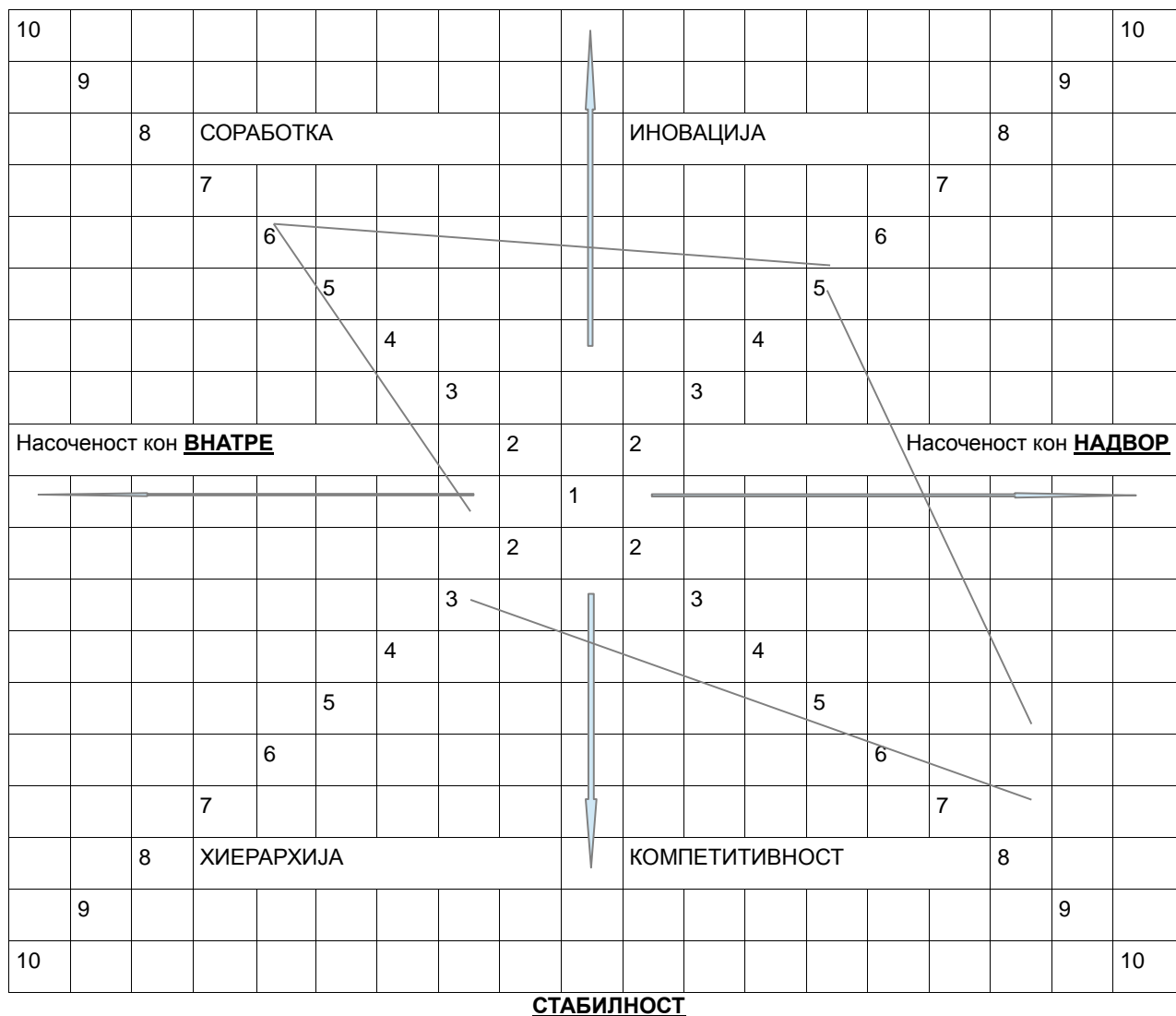
<p>ЗАСЕГНАТОСТ: ВИСОКА ВЛИЈАНИЕ: НИСКО</p>	<p>ЗАСЕГНАТОСТ: ВИСОКА ВЛИЈАНИЕ: ВИСОКО</p>
<p>Граѓански организации Млади Маргинализираны групи</p>	<p>Национални институции Образовни институции (училишта) Граѓани</p>
<p>Месни заедници/урбани заедници Партнерски организации</p>	<p>Донатори Локална самоуправа Медиуми Политички партии Релевантни чинители од бизнис секторот</p>
<p>ЗАСЕГНАТОСТ: НИСКА ВЛИЈАНИЕ: НИСКО</p>	<p>ЗАСЕГНАТОСТ: НИСКА ВЛИЈАНИЕ: ВИСОКО</p>

РАМКА НА КОМПЕТИТИВНИ ВРЕДНОСТИ

Колективната самооценка на моменталната состојба во организацијата упатува на правците кон кои организацијата треба да го насочи својот развој и врз чија основа треба да се градат насоките за развој на ФРЛЗ на среден рок. Самооценката покажа дека иако соработката помеѓу членовите на ФРЛЗ (како фактор на флексибилност) е солидна, потребно е интензивирање на напорите за развивање на овој аспект со надворешни чинители: други граѓански организации на локално и национално ниво, институциите на системот, како и унапредување на врските и соработката со други граѓански организации од регионот.

Еден од аспектите кон кој Фондацијата би требало да се фокусира во идниот период е иновацијата, односно развојот на иновативниот капитал на ФРЛЗ. Вмрежувањето со други граѓански организации од земјата и од регионот, размената на искуства и добри практики, како и поинтензивното вклучување на волонтери во активностите на Фондацијата и проширување на тимот на активисти може да послужи како добра основа за развој на овој аспект. Самооценката посочи на уште едно поле, кон чие унапредување организацијата би требало да се насочи во своето идно дејствување, полето на внатрешната хиерархија. Имено, недоволната систематизација и несоодветната распределба на обврските кои се покажаа како слабости на организацијата во SWOT анализата претставуваат сфера во која е потребно унапредување на внатрешната организација на Фондацијата, со цел зголемување на ефикасноста во дејствувањето. Компетитивноста, особено компетитивноста насочена кон надвор, се покажа како развиена сфера во самооценката на компетитивните вредности и како фактор кој ја обезбедува стабилноста на организацијата.

ФЛЕКСИБИЛНОСТ

Насоки на среден рок:

- Инвестирање во и поттикнување на иновативниот капитал на ФРЛЗ;
- Работа на внатрешни процедури и правила;
- Работа на систематизација на позициите во организацијата;
- Ширење на соработката со граѓански организации од земјата и регионот;
- Ширење на мрежата на волонтери и членови на тимот на организацијата;
- Одржување на конкуритивноста во рамките на организацијата.

СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ НА ФРЛЗ ЗА ПЕРИОДОТ 2016-2018

Генералните стратешки цели на Фондацијата за развој на локалната самоуправа за периодот 2016-2018 произлегуваат од визијата и мисијата на Фондацијата и се во согласност со нејзините можности и капацитети за дејствување во рамки на граѓанското општество. Стратешките цели на ФРЛЗ произлегуваат од посветеноста на организацијата кон проблемите на доброто владеење, еманципацијата на младите, развивање на процесите на децентрализација и зајакнување на граѓанскиот активизам во сферата на месните и урбаните заедници.

ФРЛЗ од своето основање е активен чинител во процесите на демократизација на македонското општество. Процесите на одговорно креирање на политики со консултирање на сите засегнати фактори, движење на општествениот развој низ активна партиципација на граѓаните и организациите од граѓанскиот сектор, како и унапредувањето на соработката помеѓу граѓанските организации и институциите на системот претставуваат дел од стратешките определби на ФРЛЗ за идниот период.

Првата стратешка цел гласи:

1. Засилена демократизација на Република Македонија и развој и консолидација на граѓанското општество.

Очекуваните резултати од првата стратешка цел се:

- 1.1. Подобро застапување на граѓаните преку градење политики засновани на докази;
- 1.2. Зајакнати капацитети на граѓанските организации за добро владеење;
- 1.3. Зајакнати капацитети за користење на алатките за граѓанско учество;
- 1.4. Подобрена соработка со институциите.

Предвидени активности за остварување на стратешката цел:

- 1.1.1. Редовна работа на изработка на анализи од интерес за јавните политики;
- 1.1.2. Јакнење на свеста на граѓаните за јавните политики кои ги засегаат;
- 1.2.1. Обука за граѓанските организации врз основа на проценки на конкретни потребни околности;
- 1.2.2. Техничка поддршка на граѓанските организации;
- 1.2.3. Редовно координирање и соработка со граѓански организации за постигнување на заеднички цели;
- 1.3.1. Промовирање на користењето на постоечките алатки за граѓанско учество, подигање на свеста за важноста од нивното користење;
- 1.3.2. Мониторинг на употребата на алатките за граѓанско учество, со препораки за нивно подобрување;
- 1.4.1. Редовна комуникација со јавни институции за прашања кои се релевантни за стратешките цели/резултати на ФРЛЗ во областа на демократизацијата и граѓанското општество;
- 1.4.2. Мониторинг на работата на јавните институции;
- 1.4.3. Организирање на заеднички активности, обуки, анализи и други облици на соработка со јавните институции.

Индикатори за успешност:

- број на спроведени анализи;
- број на усвоени препораки за јавни политики;
- број на граѓански организации кои побарале поддршка од ФРЛЗ во спроведувањето на нивните активности;
- број на граѓански организации кои користеле електронски алатки за консултација;
- број на реализирани заеднички иницијативи.

Процесите на демократизација и развојот на граѓанското општество повлекуваат активна партиципација на сите чинители. Актуелните случувања и политичката криза во

која западна македонското општество покажаа дека младите во Македонија имаат волја за дејствување и активно учество во процесите на креирање политики. Организациите посветени на развојот на младинскиот активизам можат да дејствуваат во насока на канализирање на овие интереси, со цел да ги зголемат знаењата, вештините и можностите кај младите за нивна успешна партиципација во процесите на креирање и имплементација на политики. Ова ја претставува втората стратешка цел за ФРЛЗ за следниот двогодишен период.

Втората стратешка цел гласи:

2. Зајакнато учество на младите луѓе во општеството.

Очекуваните резултати од втората стратешка цел се:

- 2.1. Интензивиран младински активизам и учество на младите;
- 2.2. Зајакнати капацитети на младинските организации и советите на млади;
- 2.3. Подобро застапување на интересите на младите;
- 2.4. Наградени резултатите од работата на Младинската банка.

Предвидени активности за остварување на стратешката цел:

- 2.1.1. Активирање на нови млади активисти во младинскиот клуб на ФРЛЗ како и во останатите активности на организацијата;
- 2.1.2. Редовна поддршка на младински иницијативи, дебати проекти и други форми на младински активизам;
- 2.2.1. Организирање на обуки и работилници за младинските организации и младинските совети.
- 2.2.2. Вмрежување на младинските организации и совети;
- 2.2.3. Поттикнување на учеството на младинските организации и совети во останатите редовни активности на ФРЛЗ;
- 2.3.1. Вградување на интересите на младите во работата на јавните политики на локално и национално ниво;

- 2.3.2. Редовна работа на застапувањето на интересите на младите во работата на ФРЛЗ во областа на демократијата и локалниот економски развој;
- 2.3.3. Мониторинг на резултатите од јавните политики кои ги тангираат интересите на младите како и креирање на предлози за нивно подобрување;
- 2.4.1. Редовни активности за поддржување на Младинската банка;
- 2.4.2. Јакнење на капацитетите на младите за активно вклучување во работата на Младинската банка;
- 2.4.3. Редовен ангажман за прибирање на средства за поддршка на младински иницијативи.

Индикатори за успешност:

- број на нови членови во клубот на годишно ниво;
- број на спроведени анализи;
- број на усвоени препораки;
- број на партнерства;
- број на поддржани младински иницијативи;
- број на успешни пласмани на натпреварувања;
- број на иницијативи покренати преку советите.

Проблемот со високата стапка на невработеност, особено во поглед на невработеноста на младите луѓе во Република Македонија, има реперкусии во повеќе сфери, но можеби најголемата се однесува на полето на маргинализацијата на невработените луѓе и на нивното исклучување од општествените процеси. ФРЛЗ, како организација која се стреми кон економскиот развој на локалните заедници, настојува да промовира програми и обуки за невработени лица, во насока на развој на знаењата и вештините од областа на претприемништвото, со цел зголемување на иницијативите на самовработување и зголемување на економската независност на невработените. Ова претставува трета стратешка определба на ФРЛЗ за претстојниот период.

Третата стратешка цел гласи:

3. Подобрен локален економски развој.

Очекуваните резултати од третата стратешка цел се:

- 3.1. Подобрени работни и бизнис вештини на невработените;
- 3.2. Поттикнато претприемништво и самовработување;
- 3.3. Зајакнати капацитети и вештини потребни за развој на туризмот;
- 3.4. Зајакнати менаџмент капацитети и компетенци со примена во локалниот економски развој.

Предвидени активности за остварување на стратешката цел:

- 3.1.1. Изработка на анализи за степенот на вработливост и работни вештини на невработените и проценки на потреби од обука;
- 3.1.2. Редовно организирање на обуки за подобрување на вработливоста и работните вештини, согласно потребите на разни категории корисници;
- 3.1.3. Организирање на работни практики, саеми за вработување, кариерни советувања и други активности за зајакнување на вработливоста и работните вештини;
- 3.2.1. Организирање на обуки за претприемништво и самовработување;
- 3.2.2. Поттикнување на поддршка од јавниот сектор, приватниот сектор, како и други релевантни чинители за претприемништвото и самовработувањето;
- 3.2.3. Спроведување на подготовки за основање на бизнис инкубатор/основање на бизнис инкубатор;
- 3.3.1. Соработка со институции и организации активни во областа на туризмот;
- 3.3.2. Поддршка на стратешки развој и промоција на туризмот;
- 3.4.1. Организирање на работилници и обука за управување со локален развој;
- 3.4.2. Мониторинг на јавните политики во областа на локалниот економски развој и развој на предлози за нивно подобрување и надградба.

Индикатори за успешност:

- број на организирани средби;
- структура на учесници;
- број на вклучени во обуки;
- број на вработени од вклучените;
- број на заинтересирани компании;
- број на задржани вработени;
- број на промотивни туристички активности.

Зајакнувањето на процесот на децентрализација претставува еден од предусловите за успешен развој на граѓанското општество. Редовниот мониторинг на процесот на децентрализација, со препораки за негово унапредување, ќе овозможи подиректно учество на граѓаните во решавање на проблемите од јавен интерес. Од друга страна, од голема важност претставува и информирањето и оспособувањето на граѓаните за користење на механизмите за активно учество во процесите на донесување на одлуки во рамки на своите локални заедници. ФРЛЗ ќе продолжи да работи унапредувањето на процесот на децентрализација, како четврта стратешка цел.

Четвртата стратешка цел гласи:

4. Подобрување на локалните политики и засилување на децентрализацијата, преку активно учество на граѓаните.

Очекуваните резултати од четвртата стратешка цел се:

- 4.1. Зајакнати капацитети на локалните институции;
- 4.2. Зголемено учество на граѓаните во донесувањето на одлуки;
- 4.3. Подобро искористување на институционалните облици на граѓанско учество;
- 4.4. Остварен редовен мониторинг на децентрализацијата со препораки за нејзино понатамошно зајакнување.

Предвидени активности за остварување на стратешката цел:

- 4.1.1. Организирање на обуки за месни и урбани заедници;
- 4.1.2. Организирање на обуки за општини и нивни организации врз основа на проценки на конкретни потреби;
- 4.1.2. Редовна соработка и консултации со релевантни чинители, вклучително со МЛС и ЗЕЛС;
- 4.2.1. Поддршка на редовните локални активности на месните и урбаните заедници;
- 4.2.2. Поттикнување на граѓанското учество во работата на општинските совети;
- 4.2.3. Организирање на форуми во заедницата;
- 4.3.1. Поттикнување на формите на граѓанско учество предвидени со Законот за локална самоуправа;
- 4.3.2. Поттикнување на дебата за прашања од локален јавен интерес.
- 4.4.1. Мониторинг на локалните политики, дисеминација на наодите за нивните резултати и развој на предлози за подобрување и надградба на локалните политики;
- 4.4.2. Редовна работа на издавање на публикации, анализи, резултати од истражувања итн.

Индикатори за успешност:

- број на вклучени општини;
- број на вклучени месни и урбани заедници;
- број на организирани форуми;
- број на усвоени препораки;
- број на поттикнати иницијативи;
- број на изготвени и дистрибуирани публикации.

СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ

Стратешка цел 1	Стратешка цел 2	Стратешка цел 3	Стратешка цел 4
Засилена демократизација на Република Македонија и развој и консолидација на граѓанското општество.	Зајакнато учество на младите луѓе во општеството.	Подобрен локален економски развој.	Подобрување на локалните политики и засилување на децентрализацијата, преку активно учество на граѓаните.

РЕЗУЛТАТИ

<p>1.1 Подобрено застапување на граѓаните преку градење на јавни политики засновани на докази.</p>	<p>2.1 Интензивиран младински активизам и учество на младите.</p>	<p>3.1 Подобрени работни и бизнис вештини на невработените.</p>	<p>4.1 Зајакнати капацитетите на локалните институции.</p>
<p>1.2 Зајакнати капацитетите на ГО за добро владеење.</p>	<p>2.2 Зајакнати капацитетите на младинските организации и советите на млади.</p>	<p>3.2 Поттикнато претприемништвото и самовработувањето.</p>	<p>4.2 Зголемено учеството на граѓаните во донесувањето на одлуки.</p>
<p>1.3 Зајакнати капацитетите за користење на алатките за граѓанско учество</p>	<p>2.3 Подобрено застапувањето на интересите на младите.</p>	<p>3.3 Зајакнати капацитетите и вештините потребни за развој на туризмот.</p>	<p>4.3 Подобрено искористување на институционалните облици на граѓанско учество.</p>
<p>1.4 Подобрена соработката со институциите.</p>	<p>2.4 Надградени резултатите од работата на Младинската банка</p>	<p>3.4 Зајакнати менаџмент капацитети и компетенци со примена во локалниот економски развој.</p>	<p>4.4 Остварен редовен мониторинг на децентрализацијата со препораки за нејзино понатамошно зајакнување.</p>

АКТИВНОСТИ

<p>1.1.1 Редовна работа на изработка на анализи од интерес за јавните политики.</p>	<p>2.1.1 Активирање на нови млади активисти во младискиот клуб на ФРЛЗ како и во останатите активности на организацијата.</p>	<p>3.1.1 Изработка на анализи за степенот на вработливост и работни вештини на невработените и проценки на потреби од обука.</p>	<p>4.1.1 Организирање на обуки за месни и урбани заедници.</p>
<p>1.1.2 Јакнење на свеста на граѓаните за јавните политики кои ги засегаат.</p>	<p>2.1.2 Редовна поддршка на младински иницијативи, дебати, проекти, и други форми на младински активизам.</p>	<p>3.1.2 Редовно организирање на обуки за подобрување на вработливоста и работните вештини, согласно потребите на разни категории на корисници.</p>	<p>4.1.2 Организирање на обуки за општини и нивни организации врз основа на проценки на конкретни потреби.</p>
<p>1.2.1 Обуки за ГО врз основа на проценки на конкретни потреби и околности.</p>	<p>2.2.1 Организирање на обуки и работилници за младинските организации и младинските совети.</p>	<p>3.1.3 Организирање на работни практики, саеми за вработување, кариерни советувања, и други активности за зајакнување на вработливоста и работните вештини.</p>	<p>4.1.2 Редовна соработка и консултации со релевантни чинители вклучително, МЛС и ЗЕЛС.</p>
<p>1.2.2 Техничка поддршка на ГО</p>	<p>2.2.2 Врежување на младинските организации и совети.</p>	<p>3.1.3 Организирање на работни практики, саеми за вработување, кариерни советувања, и други активности за зајакнување на вработливоста и работните вештини.</p>	<p>4.2.1 Поддршка на редовните локални активности на месните и урбаните заедници.</p>
<p>1.2.3 Редовно координирање и соработка со ГО за постигнување на заеднички цели</p>	<p>2.2.2 Врежување на младинските организации и совети.</p>	<p>3.1.3 Организирање на работни практики, саеми за вработување, кариерни советувања, и други активности за зајакнување на вработливоста и работните вештини.</p>	<p>4.2.1 Поддршка на редовните локални активности на месните и урбаните заедници.</p>
<p>1.3.1 Промовирање на</p>	<p>2.2.2 Врежување на младинските организации и совети.</p>	<p>3.1.3 Организирање на работни практики, саеми за вработување, кариерни советувања, и други активности за зајакнување на вработливоста и работните вештини.</p>	<p>4.2.2 Поттикнување на граѓанското учество во</p>

<p>користењето на постоечките алатки за граѓанско учество, подигање на свеста за важноста од нивнот окористење</p> <p>1.3.2 Мониторинг на употребата на алатките за граѓанско учество, со препораки за нивно подобрување.</p> <p>1.4.1 Редовна комуникација со јавни институции за прашања кои се релевантни за стратешките цели/резултати на ФРЛЗ во областа на демократизацијата и граѓанското општество.</p> <p>1.4.2 Мониторинг на работата на јавните</p>	<p>2.2.3 Поттикнување на учеството на младинските организации и совети во останатите редовни активности на ФРЛЗ.</p> <p>2.3.1 Вградување на интересите на младите во работата на јавните политики на локално и национално ниво.</p> <p>2.3.2 Редовна работа на застапувањето на интересите на младите во работата на ФРЛЗ во областа на демократијата и локалниот економски развој.</p> <p>2.3.3. Мониторинг на резултатите од јавните политики кои ги тангираат</p>	<p>3.2.1 Организирање на обуки за претприемништво и самовработување.</p> <p>3.2.2 Поттикнување на поддршка од јавниот сектор, приватниот сектор, како и други релевантни чинители за претприемништвото и самовработувањето.</p> <p>3.2.3 Спроведување на подготовки за основање на бизнис инкубатор/основање на бизис инкубатор.</p> <p>3.3.1 Соработка со институции и организации активни во областа на туризмот.</p> <p>3.3.2 Поддршка за стратешки развој и</p>	<p>работата на општинските совети.</p> <p>4.2.3 Организирање на форуми во заедницата.</p> <p>4.3.1 Поттикнување на формите на граѓанско учество предвидени со Законот за локална самоуправа.</p> <p>4.3.2 Потткнување на дебата за прашања од локален јавен интерес.</p> <p>4.4.1 Мониторинг на локалните политики, дисеминација на наодите за нивните резултати и развој на предлози за подобрување и надградба на локалните</p>
--	--	---	---

<p>институции.</p> <p>1.4.2 Организирање на заеднички активности, обуки, анализи, и други облици на соработка со јавните институции.</p>	<p>интересите на младите како и креирање на предлози за нивно подобрување.</p> <p>2.4.1 Редовни активност за поддржување на Младинската банка.</p> <p>2.4.2 Јакнење на капацитетите на младите за активно влучување во работата на Младинската банка.</p> <p>2.4.3 Редовен ангажман за прибирање на средства за поддршка на младински иницијативи.</p>	<p>промоција на туризмот.</p> <p>3.4.1 Организирање на работилници и обуки за управување со локален развој.</p> <p>3.4.2 Мониторинг на јавните политики во областа на локалниот економски развој и развој на предлози за нивно подобрување и надградба.</p>	<p>политики.</p> <p>4.4.2 Редовна работа на издавање на публикации, анализи, резултати од истражувања, итн.</p>
--	--	---	---

ИНДИКАТОРИ

<p>Број на спроведени анализи</p> <p>Број на усвоени препораки за јавни политики</p> <p>Број на ГО кои побарале поддршка од ФРЛЗ во спроведувањето на нивните активности</p> <p>Број на ГО кои користеле електронски алатки за консултација</p> <p>Број на реализирани заеднички иницијативи</p>	<p>Број на нови членови во клубот на годишно ниво</p> <p>Број на спроведени анализи</p> <p>Број на усвоени препораки</p> <p>Број на партнерства</p> <p>Број на поддржани младински иницијативи</p> <p>Број на успешни пласмани на натпреварувања</p> <p>Број на иницијативи покренати преку советите</p>	<p>Број на организирани средби</p> <p>Структура на учесници</p> <p>Број на вклучени во обуки</p> <p>Број на вработени од вклучените</p> <p>Број на заинтересирани компании</p> <p>Број на задржани вработени</p> <p>Број на промотивни туристички активности</p>	<p>Број на вклучени општини</p> <p>Број на вклучени месни и урбани заедници</p> <p>Број на организирани форуми</p> <p>Број на усвоени препораки</p> <p>Број на поттикнати иницијативи</p> <p>Број на изготвени и дистрибуирани публикации</p>
--	--	--	---